

Ishaja vsak dan
 Išli ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 Glavne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Udju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naborčini, Novemestu itd.
 Glavne iz naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, črna tiskarna št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Dne oglaševal 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
 TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
 za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne odzira. Vsi dopolni naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovane plačila se ne sprejemajo in rokoplasi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12. Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik koncesij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna koncesije lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12. Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna

(Brzjavne vesti.)

Novi boji pred Port Arturjem Japonci zgubili 20.000 mož.

ČIFU 19. (Reuterjev biro). Več kitajskih džunak, ki so v minoli noči zapustile Port Artur, poročajo, da so se dne 14. in 15. t. m. pred Port Arturjem vršili veliki boji, ki so se dne 17. t. m. ponovili. Japonci so zgubili baje nad 20.000 mož. Glavni nasok Japoncev je bil naperjen proti levemu ruskemu krilu. Japonci so baje močno utrdili zavzeti utrdbi na hribu Liaodešan in pri Palungčengu ter še dve drugi utrdbi.

Poročilo admirala Togo. Dve ruski topničarki v boju.

TOKIO 19. Admiral Togo poroča: Dve japonski topničarki, ki sta brodirale v bližini Hantingtao, sta zadeli dne 11. t. m. na ruski topničarki »Gijlak« in »Otvažni«, ki sta obstreljavale japonske čete na kopnem. Japonske ladje so napadle ruske. Ena krogla je zadela »Gijlak«, ki se je umaknil v Port Artur.

Rusko poročilo o pomorski bitki od dne 10. t. m.

PETROGRAD 19. Po uradnem iz Šangaja datiranem poročilu kontreadmirala Reitzensteina o pomorski bitki pred Port Arturjem od dne 10. t. m. je vojna eskadra, ki je onega jutra zapustila notranje пристаниšče, obstojala iz ladij: »Cesarevič«, »Retvizan«, »Pobjeda«, »Peresvjeta«, »Sebastopol«, »Poltava«, »Palade«, »Askold«, »Diane« in »Novika« z več topničarkami in torpedovkami ter lazaretno ladjo »Moagolia«, na kateri je bila razvita zastava radežega križa. Ob 9. uri predpoludne so ladje srečno dopele iz pristanišča in ukaz poveljnika eskadre se je glasil: »V Vladivostok«. Poročilo opisuje pomorske manevre, ki jih je izvršila ruska eskadra v pričo nasproti prišedši japonski eskadri ter ljuti boj, v katerem je bil pokvarjen parni kotel na »Askoldu«. Ruski eskadri se je posrečilo predrati japonsko brodovje, katero je pa pričelo zasledovati ruske ladje, vled česar se je ob 5. in tr. četrt ure popoldne vnel vnovič boj, med katerim je »Cesarevič« dal znamenje, da je prevzel poveljništvo najstarejši admiral, knez Ustomski. Ker se je bilo bat, da bo Japonsko brodovje obkolilo ruske ladje, je sklenil admiral Reitzenstein prodrati sovražno eskadro. »Askoldu« so sledili »Novik« ter na neko razdalje »Palada« in »Diane«. V tem boju, ki je trajal približno 20 minut, je bil »Askold« znatno poškodovan, vzle temu je poškodoval tri sovražne križarke ter provzročil, da se je na japonski oklopnjači »Ašama« vnel ogenj. —

PODLISTEK.

Iz življenja ljubljanske loteristinj.

(Ivanova.)

Na to premišljuje po vsi teden sanjane sanje, hodite od zlate lukaje do »elefant«, od »Urbasa« do »Brusa«. Pregledujete liste, stresate vreče, stikate glave, govorite ena drugi in prosite Boga in vse svetnike za pomoč.

V nočeh od srede do četrtega, od petka do sobote ne spite, rano ste že pred loterijo, da vidite, da-li ste kaj »zadele«. En sam pogled na drobni listek in zdaljšaj se vam obrazi.

Pa vlak je prihital in odhital mimo čakajočih. Bele rute, žarne oči, so pozdravljale častnikov-svetli zbor. Šer železničar je odprl pregraje. Zel je malomarno in goščene častnike in ubožni pogreb. Ni malo mu niso imponovale svetle uniforme. Dan za dnem so nosili mimo njega bogate in siromake; konč je bil vsem enak. On, v svoji oguljeni janki, z radežastavo v roki, s pipico v ustih, je vsem enako zapiral pot, ki je bila vsem enaka.

»Ašama« se je na to umaknila, valed česar je »Askold« svobodno odplul z veliko brzino ter se oddaljil ob mraku od sovražnih ladij, ne da bi bil zamogel zapaziti »Palade« in »Diane«. Zato je pričel voziti počasneje, da bi počakal na omenjeni ladiji. Ob svitu je zopet počasi nadaljeval svojo vožnjo. Križarka »Novik« je imela svobodno roko, ker je bil načrt za predrati japonsko eskadro že prej določen in vsakemu poveljniku znan. Ob svitu se je pokazalo, da je bil »Askold« močno poškodovan, ker je bil izpostavljen koncentričnemu ognju sovražnih ladij. Križarka je torej morala opustiti smer proti Vladivostoku in ker je bilo možno popraviti ladjo le v kakem doku, je poveljnik sklenil odpluti v nevtralnno pristanišče v Šangaj. Dne 12. t. m. ob 3. uri 25 minut zjutraj se je »Askold« vsidral pri otoku Budolu, a še istega dne se je odpeljal proti Husungu, kjer se je vnovič vsidral ter je naslednjega dne došel v reko Vanpu, kjer so ga pričeli v doku popravljati. Poročilo sklepa z objavo zgub, ki jih je imel »Askold« ter priznava ne le možnost, ampak tudi zdravniškom in pomorskemu svečenstvu veliko pohvalo za njihovo hrabro in hladnokrvno vedenje.

Ruske vojne ladje v Tsingtavu razorožene.

TSINGTAV 19. Straljivo štirih ruskih vojnih ladij je bilo odpeljano v nemški arzenal. Topovi so popolnoma razoroženi. Rusi so se s častno besedo zavezali, da ostanejo do zvršetka vojne v Tsingtavu. Pomorščaki popravljajo najnujnejše škode na ladjah.

Topničarka »Otvažni« se je pogreznila?

TOKIO 19. (Reuterjev biro). Ruska topničarka obrzeca »Otvažni« je zadela baje na neko mino ter se pogreznila v četrtek zvečer ob 8. uri blizu Laotešana.

Steselj odbil pogoje za kapitulacijo Port Arturja.

ČIFU 19. (Reuterjev biro). Japonski major, ki je prinesel v Port Artur pogoje za kapitulacijo trdnjave je bil od generala Steselja v vsakem oziru uljudno vsprejet. General je pa takoj odgovoril, da ne kapitulira. Major je na to prošil za tridnevno premirje, da zamorejo pokopati Japonci padle vojake, česar mu pa general Steselj ni dovolil. Nato je dne 17. t. m. pričel zopet boj.

Semkaj dospeli ruski begunci se nadejajo, da se bo trdnjava držala ter so izjavili, da pričakujejo v Port Arturju v 14 dneh pomoči od Kuropatkinove armade. Notranje utrdbi, ki so jih zavzeli Japonci na desnem ruskem krilu, so utrdbi št. 3 in 4.

Boji okolo Port Arturja. — Zgube Japoncev.

ČIFU 19. (Reuterjev biro). Dosedanje zgube Japoncev pri obleganju Port Arturja

Ni mu bilo do občinstva; pazil je le na neovirano vožnjo črnega gospodarja po železnici in poti.

Skozi odprte pregraje se je vsulo občinstvo, vsak je hotel dohiteti zamujeni čas. Srečavanje pogrebcev, vračajočih se od pogreba, je bilo neizogibno. Častnikov ironične opazke, bolj brezsrčne nego duhovite, so letale na loteristinj; vzemirjale jih niso. Zanimali so jih častniki edino-le s stališča, na katerem stoji nepremakljivo prava loteristinja, da je častnik številka 77.

In vrstile so se mimo odličnega občinstva loteristinj figure velih obrazov, v ponošeni obleki. Zadaja je stopicala sama stara ženica. Drobna, sključena, prebirala je pridno jagode na molku in potočila čas po čas solzo na velo lice.

O ti slava vsih loteristinj.

Tvoj otožni obraz me je spominjal časov, ko si, ljubimka sreče, hodila še ošabno od loterije do loterije. Časov, ko si bila občudovana od seester, ki so stavile za Taboj — in dobivale. Če si rekla: »30. pride«, veljalo je kakor orakel. In prišla je!

Pa sreča je — ženska in basta! Bridko

vračunavši zgube pri Takušanu in na severu mesta, se ceni na 5000 (?) mož. Granate padajo nepretrgoma v Port Arturju, največ v starem mestu. Zatrjuje se, da je desno-japonsko krilo že prodrlo do starega kitajskega arzenala, ki ni več v rabi in ki je pet četrt milje vztočno od mesta oddaljen. Večina poslopij ob ladijedelnici je baje močno poškodovana.

Na bojišču v Mandžuriji vse mirno.

PETROGRAD 19. Ruska brz. agentura poroča danes iz Mukdena: Na bojišču je vse mirno. Na južni fronti so se Japonci umaknili do Haičenga. Na vztočni fronti se nahajajo Japonci 27 verst od Liaojanga. Sprednje straže so razazene ena od druge 5 verst. Dan na dan se vrše mali spopadi. Vsek dan je pričakovati bitke.

V stvari torpedovke »Rešitelj«.

LONDON 19. »Morning Post« poroča iz Washingtona: Japonski odposlanec Takahira je izročil včeraj državnemu tajniku Hayu japonski odgovor na ruski protest glede afere »Rešitelj«. Prepis note je bil izročen tudi angleškemu ministru zunanjih stvari markizu of Lansdowne. V noti se glasi, da se Japonska brani izročiti »Rešitelj«. Rusja in ne Japonska je prekršila kitajsko nevtraliteto s tem, da je vporabljala kitajsko ozemlje izven vojnega okrožja kakor ozemlje za zaloganje živil, da je napravila brzjavno postajo v vojaške svrhe v Čifu, ter rabila Čifu kakor oskrbovalno bazo za Port Artur.

Nadalje zatrjuje nota, da ni bil »Rešitelj« razorožen, ampak da je ukrcal premog, tako da je zamegal vsak hip zapustiti luko. Tadi ni po boju iskal tam zavetja, ampak je priplul v Čifu v vojaške svrhe, to je, prinesel je poročila o vojnih dogodkih in s tem je prekršil nevtraliteto. Svršetek note se beje drži še tajnim, ker hoče Japonska prej zvedeti o mnenju Zveznih držav in Anglije.

Poročilo o pomorskem boju pri Fusanu.

PETROGRAD 19. Brzjavka admirala Aleksejeva poroča o križarkah »Rosija« in »Gromoboj«, ki sta se povrnili s poveljnikom v Vladivostok. Iz tega poročila je razvidno, da sta dne 14. t. m. zjutraj omenjeni ladiji z »Rurikom« pričele blizu Fusana ljuti boj s številno močnejšo japonsko eskadro. Tekom boja jo bil »Ruriku« poškodovan krmilni stroj valed česar ni mogel slediti obema omenjenima ladjama, ki sta potem utekle proti Vladivostoku, vzle temu da je v boju prišla na pomoč »Rosija«. Tadi »Rosija« in »Gromoboj« sta bili v 5 ur trajajočem boju znatno poškodovani.

Ruske ladje v Šangaju.

ŠANGAJ 19. (Reuterjev biro). Japonski konzul je sporočil kitajskemu Taotaju, da bo japonska eskadra zaplenila ruske ladje, ako

tožš sedaj, da se je vse zaprlo in se ne more dobiti niti eketrata. Častš in prosiš razne svetnike, ali tveja prošnje ostajajo neuplišane. Kapital, o katerem si govorila, da ga ima vsaka prava loteristinja na strani, je proč. Sedaj nosiš v starino in — zastavljaš! Spominjam se dnevo, ko si me hotela seznaniti s skrivnostmi srečae stave. Stavila sem parkratov, polskomila sem se po tajni sreči.

Pa kmalo si spoznala v svojo žalost, da nimam talenta za to umetnost. Ni mi šlo v glavo, da ne smem staviti »zaprete« številke. Ti si pa govorila: »Kapitala treba«.

Pri meni, žal, ga pa ni bilo in gane bo vekomaj. Med mano in kapitalisti vlsda veliko sovražstvo.

Pa ništa za to! Imela si kapital, pa si ga zgubila z obrestmi vred; jaz sem obrnila, kar sem imela — nič! Radovedna, koliko »tern« si zgubila, pristopila sem k pogrebu.

»Oh, oni so tu!« Obraz ženice se je razvedril. Vprašala sem, koga pokopavajo in dobila sem povoljen in natančen odgovor. Starim ženskam ni navada, da bi dajale stvaren in kratek odgovor. Ne, začenja ti pri

ne bo isti ukazal ladje razorožiti oziroma da odplujejo iz luke. Carinski nadzornik je izjavil, da so ladje za plovbo nesposobne. »Gromoboj« bo popravljen v 10 dneh; za popravo »Askolda« se bo potrebovalo več časa. Inozemski konzuli hočejo na vsak način, da se vzdrži nevtraliteta pristanišča. Pozneja brzjavka pravi, da je Taotaj na svet pomorske oblasti dovolil ruskim ladijam, da ostanejo v luki do 23. t. m. Po preteku te dobe imajo v 24 urah zapustiti luko ali pa oddati »orožje. Pričakuje se, da pridejo semkaj kitajske vojne ladje.

Japonci hočejo napasti Vladivostok?

LONDON 19. V Liaojangu menijo častniki, da prva večja akcija Japoncev bo obstojala v tem, da bodo napadli Vladivostok, nato se tam že pripravljajo.

Poštne vreče parnika »Princ Henrik«.

LONDON 19. Glasom poročila »Daily Expressa« iz Kobe od 17. t. m. so našli pri odpiranju poštaih vreč parnika »Princ Henrik«, da manjkajo pisma japonskih agentov iz Rusije.

Deževje.

LONDON 19. V okolici Liaojanga so ceste vled silnega deževja popolnoma razdejane. Iz malih potokov so nastale deroče reke. Vse ravnine so pod vodo. Sodi se, da se ne morejo vršiti večja gibanja čet do zvršetka deževne dobe, ki bo trajala še 2 do 3 tedne. Deževati je pričelo letos kasneje nego druga leta in radi tega je verjetno, da bo na bojišču relativni mir do srede septembra.

Brzjavne vesti.

Odlikovanje.

PRAGA 19. Angleški kralj Edvard je podelil namestniku grofu Coudenhove veliki križ Viktorijnega reda.

Krst ruskega prestolonaslednika.

PETROGRAD 19. Krst velikega kneza prestolonaslednika se bo vršil 24. t. m. v Peterhfu.

General trapistov.

RIM 19. General trapistov Dominik Sebesijan Wyart je včeraj v starosti 65 let umrl.

Letina na Ruskem.

SARATOV 19. Iz gubernije Saratov poročajo o letini, kakor je ni bilo že dolgo. Na obdelanem prostoru od 6 milijonov desjatin se je pridelalo 14 milijonov putov žita (1 pud = 22,4 kilograme).

Novi generalni guverner za Finsko.

HELSINGFORS 19. Generalni guverner Obolenski je došel semkaj. Na kolodvoru so ga vsprejeli načelniki oblasti.

stvarjenju sveta in prihaja ti po raznih ovinkih in s čudovito doslednostjo do Tvojega vprašanja.

Tudi moja znanaka je začela z bedasto tožbo starih ljudij, da je bilo nekaj drugače na svetu. Ne govorite mi o tem! Svet je danes ravno tako lep, kakor je izišel iz rok Stvarnika. Lep je vaakomur, ki živi v svetju radosti, mladosti — starim pa, dokler — pogajajo v loteriji!

Moja znanaka mi je povedala sedaj celo vrsto zgodeb v potrdilo, da je bilo nekaj bolje. Sanjala je, razložila si, stavila in — zadela!

Govorila je v dolgih perijodah, ker jej ni bilo znano pravilo, ki je je nekdo, nekje in nekaj zapisal: — Slovenščina ljubi kratke in jedrate stavke. Ia ko bi bila tudi poznala to pravilo, gotovo bi bila zahtevala dokaza, ker bila je iz Notranjske, Notranjoi pa ne verujejo kar tako vsake stvari.

Notranjec je rojen filozof. On ti zastavlja najčudnejša vprašanja, kakor na primer: Kako je to, da ptič leti, kokoš pa ne?

(Zvištek pride.)

Iz Hrvatske.

Zagreb, 18. avg. 1904.

Slednjič nam je došel tudi naš ban. Došlo ga ni bilo — zdravil se je. Mi sicer ne vemo, od česa se je zdravil, ali od napora gotovo ne, ker — kakor je znano — on le malo dela, ne vpreza se preveč. Ko je bil nastopil, nam je hotel vsem zamazati oči z bučno frazo: »dobro in poštene uprave«. Ali za tako upravo treba dela, ker treba po- čistiti smetišče, ki je je nagromadil pri nas grof Khuen. Med tem pa se naš sedanji ban, mesto da bi izvajal svojo devizo, odpočinja po kopališčih. O, kako dobro nam je!

Povodom, ko je grof Tisza nazval hrvatsko zastavo brezpomembno dekoracijo in je s tem bolešno zadel v ono, kar je naj- sveteje vsakemu Hrvat, napisal je dr. Šime Mazzura v »Obzorju« in v »Tagblatu« lep članek, v katerem dokazuje nepobitnim na- činom, da je Reka naša! Ta članek je iz- zval veliko pozornost, tako, da so ga prinesli mnogi madjarski, nemški in celo reški itali- janski listi, da se bo videlo in da svet dozna, kako mišljenje vlada o tem na Hrvat- skem.

Trebalo bi sploh s knjigami in brošu- rami v plujih jeziki poučevati svet o odno- šajih, ki vladajo pri nas. Tem načinom obr- nemo pozornost na nas, a s tem tudi simpa- tije, kakor se je to očitno pokazalo povodom gibanja lanskega leta. Ravno sedaj se pri- pravljajo marljivi delavci na narodni njivi Ivan Androvič, da izdaje knjigo: »Das Verhältniss zwischen Kroatien und Ungarn«. (Razmerje med Hrvatsko in Ogrsko). Morda odpre s to knjigo oči in ušesa onim, ki jih imajo, a ne bi videli in slušali onega, česar bi trebali.

Naši umetniki, z našo akademsko mla- dino ob strani, se pripravljajo, da pohite za 18. in 19. septembra na jugoslovansko izložbo v Beograd. Zastopani bodo tam prvi naši slikarji in kiparji. Od hrvatskega di- jaštva pripravlja se med drugimi tudi ves pevske in tamburaški klub »Mladost«, ki je poznan tudi vam Slovincem z vspelega kon- certu, ki ga je tega leta priredil v Ljubljani. Ta klub bo sodeloval na jugoslovanskem kon- certu.

V nedeljo so bila nekatera naša društva na slavnosti blagoslovljenja »Narodnega doma« v Brežicah. Tu so se našla v enem kolu slovenska in hrvatska stena, da dokažejo zo- pet, kako sklado bi jejo ena. Nemška »kul- tur« pa, varovana od orčaniških bajonetov, nam je zopet jasno pokazala, kako je v aka naša narodna pridobitev tra v očesu onim, ki so največji sovražniki naši in naroda našega! Naj le besne! Vi pa postavljajte tudi na- dalje »narodne domove«, ki naj bodo naj- lepši spomenik probujene narodne samo- svetlosti.

Slavnost v Mostaru je lepo vspela. A ko smo že v Bosni, naj vam povem, da se našim »bratom« Madjarom sree trže od ža- losti, ker je v Bosni tako malo Madjarov. Tako je v Sarajevu 90 živčih Madjarov, a teh 90 jih je 60, ki so — avstrijski urad- niki!!

A oni v Pešti so že prej nekje gledali v duhu v Bosni veliko, močno madjarsko ko- lonijo. Nu, med tem jih ta statistika uči pameti.

Zopet so nam dali Madjari občutljivo pljusko v lice. Na novih potnih listih za ino- zemstvo piše, da smo mi ogrski državljani! To pa po nagodbi nima zmisla, ker nagodba pozna samo hrvatsko državljanstvo. Takoisto so vrvice, ki vežejo potne liste in ki so bile dolejš v hrvatskih narodnih barvah zamenjene sedaj s takimi v rudečih barvah. To je plod one glasovite razprave v paštanski zbornici o potnih listih, v kateri so se toli — junaški držali naša štiridesetorica, da so končno še čestitali tedanjemu ministerskemu predsed- niku Szellu, kakor da se je zavzel za hrvat- ski jezik v potnih listih. Dobro pradiže »Ob- zor«, naj naš narod ne vsprejema teh potnih listov, dokler se oni paus o ogrskem držav- ljanstvu ne zamenja z edino opravičenim hr- vatskim državljanstvom. Samo tako prisilimo madjarsko gospodo, da nam dajo take potne liste, kakor nam gredo po zakonu in pravici.

Milan.

Rusko-japonska vojna.

Trst 18. avgusta 1904.

Ozirom na dogodke na morju dne 10. t. m. piše »Reichswehr«:

»O usodi ruskih linijskih ladij, ki so prodrle v pomorski bitki dne 10. t. m., še vedno ni nikake zanesljive vesti. Istotako o vladivostoški diviziji križarjev... Vesti, da je bilo rusko portartursko brodogrje po ja- ponskem ogroju prisiljeno bežati iz pristani- šča, postajajo vedno neverjetnejše. Smatrati se more že kakor gotova stvar, da so izišle na povelje admirala Skridlova. To so poskusile že enkrat v juniju istotako na povelje vr- hnega zapovednika brodogrja. Ali ta poskus se ni posrečil, ker so bile nekatere ruske ladije pokvarjene. Skridlov je na to baje zapovedal, naj se, čim bodo ladije poprav- ljene, poskus obnovi in izvede brez vsacega ozira na morebitne izgube ladij. S to izjavo soglašja tudi dejstvo, da je istodobno izplulo tudi vladivostoško brodogrje, in da se je kapitan Reitzenstein, ki je prinesel ukaz, podal na džunki v vojno pristanišče portartursko«.

Dva podatka sta tu, ki sta vredna, da ju podčrtamo. Prvi bi bil, da je rusko bro- dogrje na povelje lastnega poveljnika zapu- stilo pristanišče portartursko. Če je ta trditav v vojaških stvareh resnega in strokovnega lista osnošana, potem je razvidno, kako so japo- nofilski viri falsificirali dogodke, ko so kričali, da je bilo portartursko brodogrje po ogroju Japonec prisiljeno zapustiti pristanišče. Nista tu torej odločila etiska in obup, ampak načrt vrhnega poveljstva.

Drugi zanimivi podatek je, da je Skrid- lov velel, naj portartursko brodogrje skuša prodreti blokado, ne glede na to, koliko iz- gub bo stalo to. To okolnost naj si zapo- mni vsi oni, ki toliko jadikujejo, ker so Rusi imeli izgub. Brez izgub se taka podje- tja jednostavno ne dajajo izvesti. To mora biti jasno tudi vsakemu nevojaku. Sicer pa je posneti tudi iz japonskih virov, da so imeli tudi Japonec dne 10. t. m. vsaj tolikih izgub kakor Rusi, če že ne na ladjah, pa na ljudeh.

O položaju v Port Arturju prihajajo zanimive in tolažilne vesti, ki so v strogem nasprotju z vestmi, ki so slikale položaj za Rusi obupnim, takim, da je neposredna ka- pitulacija neizogibna. Kako drzni so japo- nofilski viri v svojem poročevanju, je razvidno iz dejstva, da niso le vedeli pripovedovati kako gore hiše v Port Arturju, ampak so vedeli tudi natančno, da gori ravno tista hiša, v kateri biva poveljnik Stesel.

Nu, iz današnjih brzogovnih vesti do- znajo čitatelji, da so Rusi tudi najnoveji napad na trdnjavo, dne 14. in 15. in 17. av- gust, sijajno odbili. Japonske izgube da so znašale 20 000 mož. Saj pravimo vedno: to bo trd oreh! General Stesel gotovo pozna svoj položaj in ve, da mu ne treba še mi- sliti na kapitulacijo. Sicer ne bi bil tako na kratko odbil japonskega poziva za kapitu- lacijo in ne bi bil odklonil ponudbe, naj ne- vojaki zapuste trdnjavo. Neki vojni strokov- njak je v svojem razgovoru z uradnim »Crvene Hrvatske« odločno obsojal taktiko Japonec pred Port Arturjem. Očita jim razsipanje svojih sil. Niti blokiralni niso trdnjave popolnoma in so še nedavno dobili Rusi živča in municije v trdnjavo. Ker pa Japonec niso zaprli mesta in ker vendar besno napadajo in ginevajo, potem je težko umeti njihove namene in si je možno misliti le, da hočejo ustreči javnemu mnenju v Japonski s tem, da dosežajo neke efekte.

Nu, pa bodi kakor hoče, fakt je, da priznava danes tudi »Neue Freie Presse«, da Japonec priznava poročila o položaju v in pred Port Arturjem beže daleč pred do- godki.

Jutri hočemo nekoliko posneti, kako sdi omenjeni strokovnjak o položaju v Maudžuriji in o končnem izidu vojne.

Vendar enkrat mrva pravice v naši vojski.

Pred sabo na mizi imamo vojaški na- redbeni list (»Verordnungsblatt«) od 18. t. m., katerega dne, kakor cesarjevega rojst. dne, se gojenci IV. tečaja kadetskih šol in III. let nika vojaških akademij, proglašajo kadeti, oziroma poročniki.

Litošnji »Verordnungsblatt« nas osobito zanima. Kakor znano, je nedavno izšla na- redba vojnega ministerstva, s katero se je v nekatere kadetne šole uvedel kakor obligatni predmet hrvatski, oziroma slovenski jezik. To je bil prvi korak, da se ustrezno zahtevam hrvatskega in slovenskega naroda, ki pošilja svoje sinove že našteto let v kadetske šole, pa tako daje skupaj vojski oficirjev, kakor- šajih ista absolutno treba in brez kakoršajih ne more izhajati: oficirjev, ki poznajo jezik

naroda. Sedaj se je napravil korak dalje. Hrvatski in slovenski kadeti, izišli leto iz kadetskih šol, pridodeljeni so samo takim regimentom, v katerih dominira njihov mate- rini jezik.

Tako je pravo. Če že moramo plačevati oni najtežji davek, davek v krvi, če že mo- ramo nositi neizmernih bremen in žrtv za vojaštvo, ali, kakor pravijo za varnost države in dinastije, potem imamo pravico zahtevati, da nam dajajo vsaj takih oficirjev, ki ne bodo za vse te naše žrtve žalili naše sinove in njihovo narodnost, marveč bodo kazali sočutje žnjimi, ki morajo del svojega življenja polagati na žrtvenik za — obrambo države.

Drobne politične vesti.

Pogajanja za novo trgovin- sko pogodbo z Italijo. Iz Rima po- ročajo, da so italijanski vladi došle z Dunaja važne vesti v stvari trgovinsko-političnih po- gajanj. Zdi se, da je Avstro Ogrska pristala na zahtevo Italije glede posebne carine za 200.000 hektolitrov belega vina. Carina za to množino naj bi znašala 25 kron. Italijani so predlagali le 12 K 50 stot.

Madjarske zastave v Za- grebu. Zagrebški »Obzor« od 18. t. m. piše:

»Na državnem kolodvoru vihra na čast kraljevega rojstnega dne madjarska zastava v sredi poslopja. Na vsaki strani malih stolpičev po ena hrvatska. Na promet- nem železniškem ravnateljstvu visi desno madjarska zastava s skupnim grbom in krono, a na levi hrvatska. Na gozdarskem ravnateljstvu visi desno madjarska brez grba, levo hrvatska. Na pošti vise dve madjarski in dve hrvatski, a vse štiri s skupnim grbom. Na- banski palači je razvešena poleg hrvatske tudi madjarska zastava brez grba. — Pred vsako zgradbo, kjer je madjarska zastava, stoji po en stražar«.

Madjari v Bosni. Budimpeštanski list »Hirap« je prinesel članek iz peresa ne- kega sarajevskega Madjara, kateri trči, da je v Bosni malo Madjarov. Mi nimamo ni pojma — zdihuje pisec — kako je Madjar v Bosni velika redkost. V Sarajevu je skupno le 90 živih Madjarov, a od teh je 60 urad- nikov.

Čerepu Špiridoviću, predsed- niku dobrotornega društva, so na njegovem povratku iz Cetinja priredili v Dubrovniku navdušene ovacije. Njemu na čast sta svirala hrvatska in srbška godba. Klicalo se je Rusiji in padlim junakom na bojišču v vztočni Aziji.

Za kronanje kralja Petra. Iz Belegrada javljajo, da je ministerski svet sklenil zahtevati od državnega sveta 100.000 dinarov kredita za stroške povodom kronanja kralja Petra.

Novi posvečeni škof za Olo- muc. List »Sternberger Volksblatt« je iz- vedel, da je generalni vikar in stolni prošt mons. Ivan Weinlich imenovan posvečenim škofom v Olovcu.

Domače vesti.

Najemnikom v »Narodnem domu« na znanje. Ker se »Tržaški posojilnici in hranilnici« vkljub vsem v to svrhu storjenim korakom ni po- srečilo doseči, da bi stavbena komisija pregledala prostore radi dovoljenja vpo- rabe pred 22. t. m., opozarja podpisano vodstvo, da ne more nobena stranka in torej tudi nobeno društvo se preseliti v najete prostore pred poldnem 22. t. m. ter da se pred tem rokom ne sme postaviti v iste prostore niti najmanjše stvari.

VODSTVO

»Trž. posojil. in hranil.«

Nam v zadoščenje. Neki svečenik, ki nam je večkrat britko očital, da po krivici napadamo tržaškega škofa, češ, da je poslednji pravičen Slovincem in Hrvatom, nam piše sedaj:

»Žal, varal sem se, Viste imeli pravo. Sedaj sem uverjen tudi jaz, da hoče vse odpraviti še cloylitanije in molitve v našem jeziku! Pšite in branite naš jezik in — nižo duhovščino, ki je terorizirana kakor še nikdar!«

Kako sta se prevarila! V »Narodnem listu« z Veloskega čtamo: Očitno je, da sta telko Flapp kolikor Nagel zasela svoji ško-

fovski stolici samo s pomočjo in po milosti italijanskih Židov in framasonov. Italijanskim Židom in framasonom je trebalo par škfov, ki naj bi polagoma, s politiko in taktiko in z onim sladkim jezuitskim nasmehom uničili tudi zadnjo sled hrvatstva v naših cerkvah. Nagel je komaj začel, ali že je očitno videti sad njegovega bogoskrunskega dela. Flapp je že precej napredoval. Zlo in krivice, ki jih je storil našemu narodu in duhovščini v tej nesrečni škofiji, prevleke so in dobro po- znane. Naše duhovnike mečejo od kamena do kamena kakor večne kapelane in župe upra- vitelje. A zakaj to? Zato, ker so v ta čas v semenišču sinovi kakega škofovega prija- telja, ali prijateljice kakega poreškega kano- nika, pak se je moral čekati dotlej, da mladi gospod stopi iz semenišča da se mu hitro podeli dobra služba, mesto z dobrimi dohodki, s katerega se — to se umeje — tira našega človeka in ga premešča, Bog ve kam. Ako pa se kakov italijanski menih na- haja v kakem samostanu, pak mu tam postaja neprijetno ter si želi svobode, je že tu škof ki ga hitro namešča v kakem hrvatskem kraju z nalogom, da mora izganjati naš jezik iz cerkve. Tako je bilo v Novi vasi, v Ka- štelirju in drugod.

Ali narod ni več ne slep ne bedast. Progledal je, pak se ne meni več ne za Flappa in ne za papeža — marveč je začel grmeti proti krivici, on je začel iskati svoje pravice. Tako čujemo, da Kaštelirski zahte- vajo javno v cerkvi, da se spoštujejo njihove stare navade. Vse to je dokazom, da v ljud- stvu vse in da se skuha kaša, kakoršnje ni bilo med našim narodom, dokler je mirno in potrpežljivo prenašal zlo, ki mu je je praz- deval tujinec.

Danes je drugače. Danes vedo tudi naši ljudje, da Flapp in Nagel ne moreta skrbeti za blagor njihovih duš. Njima je, jednemu in drugemu, glavno to, da ustrezata italijanskim čifutom in framasonom.... Na- šemu narodu pak je zopet glavno, da skri- za-se in za svojo glavo. To je najboljša, najveljavnejša politika. Naj se naš narod drži te politike tudi nadalje, naj odločno odbija brezdušne navale na njegove svetinje od strani škofov, pak bo srečen in uvaževan. Že danes se more reči, da sta Flapp in Nagel ostala dolgim nosom, da sta se grdo preva- rila, misleča, da bosta mogla jahati na nar, kakor bi to rada!

Kazino državnih uradnikov v Građeu kakor poslovalno društvo avstrijskih društev državnih uradnikov, nam je doposlal tole okrožnico:

Od strani dveh društev je bil podeljen raznim tvrdkam naslov: »dobavitelj o: k. državnih uradnikov Avstrije«, ali »dobavitelj zveze avstrijskih državnih uradnikov« itd. itd. a ob enem se je zahtevalo denarja v obliki troškov za oglašje. Ker bi mogel navetati vi- dez, kakor da je za tem vse uradništvo, se čuti kazino državnih uradnikov v Građeu, poslujoče društvo centralne zveze društev avstrijskih državnih uradnikov, primorao, da se pride v okom zavajanju trgovcev, v izjavo, da on ni v nikaki zvezi z onimi p- deljevanji naslovov.

Veselica pevskega in bralnega dru- štva »Slovenska Lira« pri sv. M. Magde- lni vršla se je minolo nedeljo ob velikaški udeležbi. Osobito domačinov je došlo mnogo. Ozirom na dejstvo, da je bil to prvi nastop tega novega društva, ne bi bili niti od daleč pričakovali, takega petja, kakoršnje smo čuli. Toliko možki kolikor mešani zbori so se iz- vajali precizno. Zasluga na tem gre pevovo- dji gospodu Bonano iz Boršta. Omeniti mo- ramo tudi g. Antonije Gregorič, ki je jako lepo in pohvalno izvršila svojo dekla- macijo. Domaši diletante so uprizarili Jaka Štoka igro v enem dejanju »Trije tički«. Vse je bil popole, ker je od ene strani igra avtorju jako lepo vspela, da moremo reči, da si je skoro ni lahko misliti primer neje veseligre za naša kmečko ljudstvo, in ker so na drugi strani že znani dobri diletan- tje od sv. Marije Magdalene, ki so tudi iz- vršujoči udje »Dramatičnega društva« v Trstu jako srečno rešili svoje vloge. Tako je bilo vse jednotno in kakor zlite v en kos, da se nam je zdelo, da je g. Štoka mislil ravno na te diletante, ko je zlagal svojo igro. Naj se govori, kar hoče: gospod Štoka ima talent za oder.

Društvo more biti torej povsem zado- voljno se svojim prvim nastopom in g. pred- sedniku Štilanu moramo le čestitati na tem, da je svoje društvo tako lepo discipliniral. Za- dovoljnost med pevci pa je bila tolika da so

se še naslednjega dne zbrali v lepo pevsko zabavo, na kateri so se spomnili tudi družbe sv. Cirila in Metoda, nabravši 5 kron 38 stotink.

Magdalenčan.

V spomin na 25-letnico »Delavskega podp. društva« v Trstu. V članku, objavljenem pod gorajim naslovom je po neljubi pomoti izostal stavek, v katerem se je pisec v toplih besedah spominjal prerano umrlega slovenskega mecenca, pok. Frana Kalistra, ki je bil »Delavskemu pod. društvu« stalen do-brotnik.

Pokojni Kalister ni nikdar odlovil kake deputacije brez da bi bil posegnil v žep in poklonil manjšo ali večjo svoto. Niti navadnega vabila ni vrnil, ne da bi bil podpril onih, ki so se obrnili do njega. Slava njegovega spomina!

Jubilejna slavnost »Delavskega podpornega društva«. Povdariti nam je posebno, da se te slavnosti, (zjutranje in popoldanske) sme vdeležiti vsakdo in ne samo člani društva. Posebno priporočamo, naj se jutri zjutraj ob 7. uri in pol zbere vse, kar je našega v ul. Molina piccolo, a popoldne ob 5. uri na vrtu narednega doma pri sv. Ivanu. Opozorjamo pa vse one, ki niso zadržani, naj pridejo še ob 4. uri in pol k uhodu v ulico S. Cilino (Pri rotundi), od koder pojde sprevod z godbo in razvito zastavo na slavnostni vrt.

»Delavsko podporno društvo« v Trstu. Odbor tega društva nam javlja, da bo dne 22. t. m. urad tega društva zaprt za člene in to radi preseljevanja.

Uradovanje v narodnem domu prične dne 23. t. m. ob navadni uri.

Vhod v novo stanovanje bo iz ulice Galatti (nasproti poštni palači).

Členi se opozarjajo na to, da ne bodo hodili v društvo pred 8. uro zjutraj in ne pred 3. uro popoldne, ker se na stopnicah ne sme nikdo vstavljati.

Pekovski delavci v Trstu prirede jutri v nedeljo 21. t. m. ob 10. uri predpoludne javen ljudski shod v delavskem domu, ulica Boscchetto št. 5 II. Na dnevnem redu bo:

I. Protest proti postopanju pekovskih mojstrov in podjetnikov pekarn oziroma na mestniško rešitev od dne 14. maja t. l. II. Protest proti abnormalnemu stanju pekovskega konsorcija. III. Predlogi in toza levna rešitve.

Odbor.

Našim pekom. Naši tržaški pekovski pomočniki bodo imeli jutri zborovanje, na katerem bodo razpravljali o raznih stvareh, ki se tičejo njihovih koristi.

Vabila oziroma plakati za ta shod so dvojezični: slovenski in italijanski. To je prav in moramo pohvaliti. Ali ob tej priliki bi p. ložili našim pekovskim delavcem na srce, naj se enkrat vzdramijo in odločno nastopijo v ta namen, da bo naš jezik prek in prek v vsem poslovanju njihove zadruge užival popolnoma iste pravice z italijanskim. To morajo zahtevati po principu enakopravnosti in enakosti, kateri princip naj pride ravno med delavcem do popolne veljave, ker le tako pride do res zločnega dela za koristi delavskega stanu. Tako enakopravnost bi smeli naši pekovski delavci zahtevati tudi ko bi jih ne bilo toliko, kolikor jih je v resnici, tudi ko bi bili v manjšini. Zahtevati pa morajo, ker naši slovenski delavci tvorijo velikanstvo večino, najmanj 90 od sto vseh tržaških pekovskih delavcev. Zahtevajte torej, kar vam gre, pa bilo to kakemu zagrizenemu tajniku prav ali ne. Če ni sposoben za svoje mesto, pa naj gre! To vendar ne gre, da bi se zadružniki morali odpovedovati svojim praviem le zato, ker je kakov Carlini ne-sposoben!

Izlet v Vipavo priredi pevsko društvo »Velesila« iz Škedenja dne 7. septembra. O tej priliki bo društvo sodelovalo z moškimi in mešanim zborom na veselici tamčaje na rodno štalnico. Izleta se udeležijo tudi škedenjska godba, ki bo sodelovala na koncertu in plesu.

Izletniki se bodo vozili z omnibusi.

Mesto kancelista v XI. plač. razredu je razpisano na e. k. okrajnem sodišču v Pazinu. Prejšnje je predložiti predsedništvu okrožnega sodišča v Rovnu do 24. septembra t. l. Prošnji je priložiti dokazila, da je prositelj večje deželni jezikom, da je z do brim uspehom položil pismeniški izpit in onega za vodstvo zemljiške knjige.

Ta služba je razpisana v uradnem listu na italijanskem in hrvatskem jeziku. To bi bilo zopet nekaj pametnega, ker — neravnega!

Ustavljen promet na progi Trbiž-Ponteba. Vled hudega neurja se je dne 16. t. m. zasula železniška proga med Lutzenio in Ukvami ter so ustavili promet na nedoločen čas. Tudi železniški most je baje spodrtn.

Nezgodna v pristanišču. Predsinočnjim okoli 7. ure, ko je vihral vihar, se je pripravljal na odplovitev iz pristanišča avstro-ogrski parnik »Epidaur«. Ko je pa prišel mimo konca Josipovega pomola, je »Epidaur«, ki je bil prazen, zagasan po močnem pihu vetra butil ob križarko avstro-ogrsko vojne mornarice »Zenta«, ki je bila ravno tam usidrana. O tem je »Epidaur« zdrobil dva rešilna čolna križarke, ki je ob enem dobila tudi druge lahke poškodbe. Za tem se je hotel »Epidaur« oddaljiti od križarke, a pri tem se je pa naslonil z desno stranjo v bližini rila na križarko, a maček križarke mu je pri tem napravil dve luknji nad vodno črto uprav blizu rila. Vled tega je moral »Epidaur« ostati v pristanišču, ker je ne-sposoben za plovitev.

Izredno debelo tele. Neki posestnik na Dobravi pri Ljubljani je dobil od mesarja 142 kron za dva meseca staro tele. Tehtalo je nad 125 kilogramov.

Gospodarsko.

Sadna razstava v Radovljici.

V nedeljo 21. t. m. ob 2. uri popoldne se bo vrnil v areni razstavnega poslopja v Radovljici shod sadjarjev. Na tem sestanku se bo volil pomožni odbor, sestoji iz odličnih gospodarjev in strokovnjakov sadjarstva naše Gorenjske, ki bo imel nalogo, nadzorovati notranjo uredbo razstave, razsojevati o delitvi odlikovanj, reprezentovati razstavo na otvoritvi itd. itd. Pripravljajni odbor je že razposlal tuzadevne okrož-nice ter so povabljeni uljudno prošeni, da da se tega važnega sestanka polnoštevilno udeležijo.

* * *

Sadnim trgovcem se od pripravljavnega odbora sadne razstave v Radovljici daje na znanje, da bodo na razstavi imeli dovolj prilike ogledati si gorenjsko sadje in se dogovarjati s sadjarji glede sadne kupčije. Naj gotovo pridejo na razstavo!

* * *

Udeležencev sadne razstave v Radovljici na znanje! Kdor želi razstaviti in hoče dobiti lep prostor, naj hiti, da se prijavi! Razstava se otvori dne 17. prih. meseca. Ako je komu preokoliatavno poslužiti se zgledne pole, pa naj priklasi svojo udeležbo najednostavno z navadnim pismom ali po pošti. Sadje in drugo naj se pošlje po pošti! O tem si ni treba delati preveč skrbi; odbor je poskrbel, da bo na razstavi vse strokovnjaško urejeno. — Ker se je izvedelo, da si nekateri ljudje prizadevajo, da bi sadjarja odvrgli od razstave, češ, da letos ni lepega sadja itd., so vsi domači, osobito gorenjski sadjarji naprošeni, naj se ne dajo begati po nikomur, ki bi hotel delovati proti temu preokoliatnemu podjetju. Lepega sadja se letos dobiva dovolj v kljub suši in toči. Ako pa je kateri sad tudi malo pikast, ne stori nič, saj je razstava v prvi vrsti poučna naprava in ne kak — modni bazar! Komur je osobito do tega, da bo za svojo pridnost odlikovan, naj pošlje svoje, seveda, kar naj-mačnejše lepe pridelke!

Pripomniti je še, da se bo naša gorenjska sadna razstava povse razlikovala od ravno letos vršeče se svetovne sadne izložbe v Düsseldorfu na Nemškem. Dočim bo ona razstava bolj nekako svetovni sadni smernj, bo gorenjska sadna razstava velezanimiva zbirka vsega, kar spada k sadjarstvu in njega industriji. Kdor bo odlikovan na gorenjski sadni razstavi — in nadajati se je, da jih bode obilo — bo smel na to odliko-vanje biti jednako ali še bolj ponosen, nego pa če bi dobil odliko na sadnem sejmu v Düsseldorfu.

O pomenu razstave v Radovljici za napredek domačega sadjarstva in njega kupčijo, se objavi v kratkem poseben članek.

* * *

Izdelovalci vrtnega orodja, žičnih vrtnih ograj, domačih sadnih stikalnic in sploh vsega, kar spada k domači sadjarski indus-triji, naj blagovole svoje izdelke razstaviti na sadni razstavi v Radovljici! Prijave je pošiljati pripravljavni odboru sadne raz-stave v Radovljici.

Družba sv. Mohorja.

S posebnim veseljem naznanjamo, da se je število Slovencev-Mohorjanov nepričakovano znatno pomnežilo, da štejemo letos število udov naše družbe kakor še nobeno leto po-prej. Letos namreč smo dospeli do prečastnega števila 84.598 udov družbe sv. Mohorja, t. j. 8540 udov več nego lani, ko je štela družba 76.058 udov, in 4552 udov več nego pred-lanskem, ko smo šteli 80.046 udov.

Število po posamičnih krajih, oziroma ško-fijah nam kaže sledeči pregled:

1. Goriška nadškofija	9593 (+ 1291) ud.
2. Krška škofija	6471 (+ 266) "
2. Lavantinska škofija	26959 (+ 3666) "
4. Ljubljanska škofija	32783 (+ 2385) "
5. Trž.-koperska škofija	4615 (+ 567) "
6. Sekovska škofija	557 (— 3) "
7. Sobotelska škofija	111 (+ 5) "
8. Zagrebška nadškofija	483 (+ 60) "
9. Senjska škofija	202 (+ 14) "
10. Poreška škofija	113 (+ 11) "
11. Djačkovska škofija	82 (+ 19) "
12. Bosniške škofije	193 (— 21) "
13. Videmska nadškofija	238 (+ 63) "
14. Razni kraji	527 (+ 55) "
15. Amerikanci	1373 (+ 154) "
16. Afrika in Azija	198 (+ 7) "

Skupaj 84598 (+ 8540) ud.

Veseli ta razkaz nam kaže, da smo samo na dveh točkah malo nazadovali, namreč v sekovski (grški) škofiji za 3, in v bosniških škofijah za 21 udov.

Povsod drugod pa smo sijajno naprelo-vali. Slava zato Vsemogočnemu, ki očividno blagoslovlja naš trud, hvala iskrena vsem po-verjenikom, ki zbirajo raztrešena krđela z mnogim trudom v tako častno armado, pri-znanje vsem posamičnikom, ki množijo s svojim pristopom število Mohorjanov, Slo-vencev v veselje in čast nasprotnikom nara-đa našega v strast in zavist!

Pregled nam kaže, da je najbolj napre-dovala lavantinska škofija, namreč za 3666 udov, ki je bila prejšnje leto za 2115 udov nazadovala. Nj-j sledi ljubljanska škofija, ki je napredovala za 2385 udov, dočim je bila prejšnje leto nazadovala za 915 udov. Tudi goriška škofija kaže jako lep napredek 1292, dočim je bila prejšnje leto za 396 udov nazado-vala. Lep napredek kaže nadalje tržaško-koperska za 567, in krška škofija za 266 udov. Prav posebej nas mora veseliti napre-dek v videmski škofiji, kjer imamo 63 udov več, in napredek Amerikancev za 154 udov. Razmerje po družih škofijah nam kaže gornji pregled.

Med naše ude se torej letoš razdeli 507.588, t. j. precej nad pol milijona knjig. Ako prištejemo to število ozemu prejš-njih let, vidimo, da je družba sv. Mohorja tekom svojega obstanka razdelila samo udom, imenoma navedenim v vakoletnih koledarjih, vkup 9.807.628, t. j. mslone deset mi-lijonov knjig.

Z razpošiljanjem letošnjih knjig se prične konec meseca septembra.

Odbor.

Trgovina.

Borzna poročila dne 19. avgusta.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.02—19.05, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.55 240.—, Francija K 94.90—95.05, Italija K 94.90 — 95.05 italijanski bankovci K — — —, Nemčija K 117.10—117.25, nemški bankovci K — — —, avstrijska enotna renta K 99.30 — 99.60, ogrska krona renta K 97.— 97.30, italijanska renta K 102.50, kreditne akcije K 640 — 642.—, državne železnice K 630 — 632.—, Lombardi K 86.— 88.—, Lloydove akcije K 685.— 693.—, Stečke: Tisa K 324.— 325.—, kredit K 460.— do 472.—, Bodenredit 1880 K 302 — 310.—, Bodenredit 1889 K 292.— 303.—, Turške K 128.— do 130.— Srbske — — — do — — —.

Dunajska borza ob 2. uri popold.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.15	100.15
" " v srebru	100.15	100.15
Avstrijska renta v zlatu	119.30	119.25
" " v kronah 4%	99.30	99.30
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	90.90	90.90
Ogrska renta v zlatu 4%	119.—	118.95
" " v kronah 4%	97.15	97.10
" " renta 3 1/2 %	88.80	88.70
Akcie nacionalne banke	1605 —	1603 —
Kreditne akcije	641.50	639.50
London, 10 Litr.	239.60	239.57 1/2
100 državnih mart	117.07 1/2	117.12
20 mark	23.44	23.43
20 frankov	19.05	19.04
10 ital. lir	95.10	95.—
Cesaraki cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.22 5/8, italijanska renta 103.95, španski exterior 86.85 akcije otomanske banke 568.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — — —, unificirana turška renta 87.27 menjice na London 252.55, avstrijska zlata ren. 102.50 ogrska 4%, zlata renta 100.70, Landerbank — — —, turške srečke 122.50, parizka banka 11.78,

italijanske meridionalne akcije — — —, akcije R'o Tinto 13.60. Vzdržana.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 1/4, Lombardi 3 1/2, srebro 26 1/2, španska renta 86 1/2, ita-lijanska renta 102 1/2, tržni diskont, 2 1/2, menjice na Dunaju — — —, dohodki banke 64.000 izplačila banko — — —, Stalna.

Tržna poročila 19. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10.71 do 10.72; za april 10.94 do 10.95 Rž za oktober 8.26 do 8.27; za april 8.51 do 8.53 Oves za okt. K 7.32 do 7.33; za april 7.45 do 7.48 Koruza za avgust-7.55 do 7.60, za sept. 7.57 do 7.58.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje sla-botno, neživo. Prodaja nekoliko meterskih stot., de-loma za 5 stotink znižanja. Druga žita mrtvo. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good ave-rage za tek. mesec po 50 kg 44.25 frk, za dec. 45.—. Mirno.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za september 36.—, za dec. 37.—, za marec 37 1/2, za maj 38 1/2, vzdržano — Kava Rio navadna loco 35—36, španska realna 37—39, navadna dobita 40—42.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za avgust 20.85, za sept. 20.90, za oktober 21.35, za dec. 21.30, za marec. 21.60, za maj 21.60. Stalno. — Vreme: dež.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Melissid promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10 1/2, Sh. Java 11.— Sh. Stalno.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodče dobave, vzdržano, 10 st. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.25, rž za sept. 15.50, za september-december 16.15, za nov. februar 16.40 (mlačno). — Pšenica za tekoči me-sec 22.80 za sept. 23.—, za september-december 23.15, za november-febr. 23.65 (mlačno). Moka za tekoči mesec 39.15 za sept. 30.60, za sept.-december 31.90, za november-februar 31.25 (mlačno) Repično olje za tekoči mesec 48.—, za septem. 43.25, za sept.-december 48.75 za januar-april 49.70 (stalno). Špirit za tekoči mesec 43.25, za sept. 42.— za sept.-december 35.75 za januar-april 37.25 (stalno). Sladkor surov 88° usn nov 25 1/2 — 25.— (mirno), be: za tekoči mesec 28 1/2, za sept. 29.—, za okt.-jan. 30 1/2, za januar-april 31 1/2 (mirno) ra-finirani 61 1/2—62 Vreme: oblačno.

Pisarna

Gregorina in Slavika

se preseli 24. t. m.

„Narodni dom“

uhod

ulica Giorgio Galatti št. 18, II. nadstr.

Stenografa

veščega slovenskega in nem-škega jezika ter pisarniškega vajenca sprejme takoj v svojo pisarno

dr. Matej Pretner,

odvetnik v Trstu

ulica Cassa di Risparmio 13, II.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z me-deno žico, od umetnih cvetlic s tra-kovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Stanovanje na vrtu

okstojeba iz 3 sob, kuhinje, kleti in plinom v hiši se odda 24. avgusta t. l. v najem. Na-lov povč uprava »Edinost«.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosaria (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati utiske konkurenca.

Sprejemajo se vsakovrstna dela ta i po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond 29.217.694,46 K Izplačane odškodnine: 78.324.623,17 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
VSA POJASNILA DAJE:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premičnine požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cejuje takoj in nanajkuneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdati podpore v narodne in občnokoristne namene.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA
registrovana zadruga z omejenim porošt. o. d. r.
Ulica S. Francesco štev. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco štev. 2, II.,
Tele n 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daje samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5 1/2 %, na menjice po 6 %, na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne.
Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Stanje hranilnih vlog:
18 milijonov kron

Rezervni zaklad:
nad 550.000 kron

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 1/2 % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na znesajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg kapital, da poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2 % do 5%.

Zaloga obuvala in čevljarški mojster

Josip Stantič

zalagatelj c. kr. redarstvene straže, c. kr. glavnega carinskega urada in skladišč, c. kr. priv. lloyd. orož. c. kr. finančne straže v Trstu, Kopru in Pulju.

TRST. - Ulica Rosario štev. 2. - TRST

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke.

Prodaja najboljših voščilo (biks) — **Fredin**

Cene nizke — Postrežba točna.

Ustanovljeno leta 18

Priznано najboljšie

Oljinate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani

prva tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. Zaloga slikarskih in plesarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

Najprimernejše letovišče za tržačane je grad

„MOCCO“
pri Borštu.

Krasna lega, obširen park s senčnatimi sprehajališči, brez prahu, mirno bivanje, čist zrak, krasen razgled na divno romantično pokrajino v ozadju in na zelene griče in doline, ki se v ospreju razprostirajo do morja.

Lepe zračne sobe z dobro hrano za letovišnike.

Nizke cene. — Nizke cene.

Za izletnike dobro urejena restavracija: izhoren teran, mrzlo pivo, okusne jedi.

Svojim rojakom se posebno priporoča

udana Eleonora Ferluga lastnica.

„Al Trifoglio“ Niko von Perrelli
TRST — ul. Valdirivo 25 — TRST
(zraven zaloga butelj g. Hackerja.)
Velik izbor furlanske in štajerske perutnine, primorsko in tirolsko maslo; jajca po 6 do 8 stot.
— Raznašanje na dom. — Pošilja se na debelo.

Trgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia 11. - **ANTON SANZIN** - Barriera vecchia 11.

Bogata zaloga perila, snovij za ženske, perkala, cefirja, satena in batiste v zamčenih barvah ter novih narisih na izbero.

Srajce bele ali barvane za moške, velik izbor zapestnikov in kravat. Modrci in drobnarije ter izdelki za delavce.

Vse po jako ugodnih cenah.

Vse po jako ugodnih cenah.

Najlepša večerna zabava
je prisostvovati
koncertu v ljudskem vrtu

Tomasoni Ulisse — Trst
slikar-dekoratér.

Sprejema delo na deželi. — Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in napisov v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podot. itd. — Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ul. Ugo Foscolo 19.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z neomejenim jamstvom.

v Gorici

Gospodska ulica št. 7., II. nadsr v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na uknjižbo po 5 1/2 %. Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne od 2. do 3. ure popoldne, razven nedelj in praznikov.

Stanje hranilnih vlog leta 1902. Kron 1.479.000
Poštno-hran. račun št. 837.15.

Iščem solida, mehovana, soba in hrano pri boljši obitelji v bližini pošte. nega trga ali pa južnega koštorca za 1. september. Ponudbe pod naslovom A. B. pen. son TRST. restant glavna pošta.

Svoji k svojim! — Se priporoča

GOSTILNA „SECESSION“
ulica Rossetti št. 6.

TOČI:

istrsko in dalmatinsko vino po 40
štajersko belo » 44
Plzensko pivo » 24

Krasen vrt.

Vedno pripravljene dobre gorke in mrzle jedi.

— Odprto do 1. ure po noči.

Fotografični ateljer

pri sv. Jakobu, ul. del Rivo 42
vabi cenj. botrice in botre za blagohoten obisk, zagotavlja dobro delo in nizke cene. Izvršuje tudi slike skupin, razglede, fotografije na porcelanu za spomenike itd. Porečanja od gl. 2.50.

Opomba: Ateljé nima nikakega poovalnega pooblaščenja za sprejemanje naročb.

Svoji k svojim
OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25. po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla Città di Trieste“
trvrdo

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 40

nasproti gledališču „GOLDONI“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIKI IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

Avtorizovana krojačnica.

Prve in jedi e želodčne kapljice

sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redno prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtevost). — Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročnice in pošiljke pa jedino le v Lekarna Cristofolletti v Gorici.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih plem, priporočil, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu šrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

— Eskompt in inkasno menio. —

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borba narodila.

Podružnica v Spiljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.